KURJER WARSZAWSKI.

D. 13. Stycznia. — Rok 1848. Czwartek. № 12. Jutro, Śty Hilary. Dziś, rocz: ur: N. W. X. Heleny Pawłowny.

Jutro Kościół Śty obchodzi dzień Śgo Hilarego Biskupa *Poitierskiego*, Doktora Kościoła BOŻEGO. Śty Hilary urodził się w *Prowancji* w końcu IIIgo wieku podług jednych, a na początku IVgo podług drugich. Poganin z urodzenia Hilary, stał się z czasem najżarliwszym wyznawcą wiary CHRYSTUSOWEJ, której zasad bronił na kilku koncyljach duchownych. Umarł 13go Stycznia r. 368. Z dzieł Śgo Hilarego, tyle szacownych i wielbionych, znane są: Xiąg 12 *o TRÓJCY Śtej*, *Traktat o Synodach*, *Komentarze*, kilka pism do *Konstancyusza* Cesarza, i t. d. Jemu przypisują niektórzy ułożenie śpiewu *Gloria in excelsis*, i hymnu *Pange lingua*.

Przez Rozkaz dzienny Cesarski do Zarządu Cywilnego w dniu 14/26 Grudnia r. z. wydany, otrzymali rangę Radcy Dworu: Assesorowie Kolegialni: Jan Hr: *Zamojski*, Szambelan Dworu J. C. K. Mości, zostający przy Namiestniku Królestwa Polskiego; Wilhelm *Szmidecki*, Radca Magistratu miasta Warszawy; Kazimierz *Suchodolski*, Pomocnik Naczelnika Powiatu Miechowskiego; *Bielajew* Lekarz Weterynaryjny kwarantanny w Włodawie; i Sztabs-Lekarz Bazyli *Ostromyśliński*, p. o. Lekarza Ptu Łęczyckiego; z Radców Honoro: na Asesorów Kolegjalnych: Członek Urzędu Lekars: m. Warszawy i Akuszer, Doktor Med: *Kosztulski*; Inspektor Urzędu Lekars: Gub: Płoc: i Augustows:, Sztabs-Lekarz *Siennicki*; Lekarz Ptu Konińskiego, Doktor Med: *Chodasewicz*; Sztab-Lekarze: Lekarz Ptu Kalwaryjskiego *Serwiński*, i Lekarz m. Częstochowy *Wiesenberg*.

Wczoraj wieczorem był bal w Zamku u JOO. Xięstwa Jchmość Namiestnikostwa. Od kilku dni rozesłano liczne zaproszenia na tę zabawę, pierwszą tegorocznego karnawału. Około godziny 9ej, okazałe salony zamkowe, zaczęły napełniać się przybywającemi gośćmi. Świetne to grono, złożone było z osób najznakomitszych Warszawy, albo czasowo w stolicy bawiących. Zebranie Dam było nader liczne; ich strój okazały i wykwintny, mnogość klejnotów i kwiatów, bogactwo i świeżość materji oraz koronek, i dobry gust w układzie wszystkiego, tworzył harmonję ogółu, któremu przyświecały głównie piękność i wdzięki. Około godziny 10ej rozpoczęto tańce; szły one zwykłym programatem przez mnogie pary młodzieży wznawiane, i przeciągnęły się ochoczo i z zajęciem aż do samej północy. W tej to chwili Orkiestra balowa 12to-krotnie powtórzonym odgłosem trąb, rozpoczęcie roku nowego podług dawnego Kalendarza, objawiła. Wszyscy obecni pospieszyli ze złożeniem powinszowań swoich, dostojnym JOO. Xięstwu Namiestnikostwu, a następnie też powinszowania ponowione zostały i innym obecnym Osobom, dla których rok nowy również z dniem dzisiejszym zaczął się. O godzinie 1ej z rana nastąpiła wieczerza.

W dniu 8 b. m. w dobrach *Pietkowo* (w Pcie Łomżyńskim) do JW. Hr. Kazimierza *Starzeńskiego* należących, w obec licznie zebranej Rodziny i Domowników, odbył się obrzęd zaślubin JW. Michała Hrabiego *Starzeńskiego* Dziedzica dóbr ziemskich, z Hrabianką Elżbietą *Ożarowską*, Córką niegdyś JW. Hr. Franciszka *Ożarowskiego*, Rzeczywistego Szambelana Dworu J. C. K. Mości, i Pelagji z Hr. Wołłowiczów. Błogosławił młodej Parze Proboszcz miejscowy, a prowadzili do ślubu Pannę Młodą JJWW. Hrabiowie Stanisław i Ludwik *Ożarowscy*; Nowożeńca zaś prowadziły Hrabianki Marja i Gabryela *Starzeńskie*. Odprowadzali od Ołtarza Nowozamężną JW. Jenerał Jazdy Hr. *Ożarowski*, a Jej Małżonka JW. Zofja z Hr. Starzeńskich Hr. *Ożarowska*.

JO. Xżę Namiestnik Królestwa reskryptem z dnia 23go Listopada (5 Grudnia) r. z. rozkazać raczył: aby wydawane przez Władze miejscowe świadectwa na podróż w Królestwie, po odbyciu takowej w czasie terminem w świadectwie zakreślonym, zwracane były przez Interesentów pomienionym Władzom, i aby takowe świadectwa były zachowywane w aktach tychże Władz.

Juljanna z Pawłowiczów *Surowiecka*, Wdowa po b. Radcy b. Komisji Oświecenia, przeżywszy lat 74, rozstała się z tym światem. Stroskany Syn, zaprasza Familję i Znajomych na exportację ciała, jutro o godzinie 2½ po połud:, z domu przy ul: Przejazd № 652, na smętarz Powązkowski odbyć się mającą.

Żałobne Nabożeństwo za duszę ś. p. Karoliny z Swierzbińskich *Papłońskiej*, i Dzieci Jej, Alexandra i Teodora, odbędzie się pojutrze o godzinie 10tej z rana w Kościele Śgo Krzyża.

Po ś. p. Mateuszu *Zrazowskim*, Obywatelu M. Warszawy, pozostała Córka, Zięć i Wnuki, zapraszają Krewnych, Przyjaciół i Znajomych na żałobne Nabożeństwo do Kościoła XX. Kapucynów, odbyć się mające jutro o godzinie 10tej rano.

Dnia 29go z. m. w *Nowej Alexandrji*, po dwu-tygodniowej ciężkiej słabości, zakończył życie ś. p. Józef *Kośmiński*, b. Profesor Instytutu *Alexandryjskiego* Wychowania Panien. Zmarły zbyt wcześnie, bo

przed 50ym jeszcze rokiem życia, pogrążył w smutku Żonę i liczną osieroconą Rodzinę: przejął żalem swych przyjaciół i wielu znajomych. Strata w Nim dobrego Męża i Ojca, zdatnego Nauczyciela, prawego i poczciwego człowieka, jest nieodżałowana. Pokój jego duszy! — *K.*

Hrabiostwo *Ożarowscy* przesławszy życzenia i powinszowania na rok 1848 według nowego Kalendarza, powtarzają je Osobom, które tenże dzisiaj zaczynają, przesyłając powtórnie 40 złp. w celu uwolnienia się od rozsyłania biletów. Daj BOŻE aby tymże sposobem biedni otrzymali nowy zasiłek, za który Towarzystwo Dobroczynności składa dzięki przeszłym i przyszłym na jego ubogich łaskawym.

Dla uwolnienia się od obowiązku rozsyłania biletów winszujących w dzisiejszy dzień *Nowego Roku* v. s., Osoby niżej wymienione złożyły w Redakcji Kurjera następujące ofiary, dla ubogich wstydzących się żebrać, dla rozdania w zakrystji PP. *Sakramentek*: JW. Jenerał-Lejtnant *Read*, zł. 20; JO. Jenerał-Major Xiążę *Bebutoff*, zł. 20; JW. Radca Stanu Alex: *Korostowzeff*, zł. 20; W. Pułkownik *Rudzewicz*, zł. 20; W. Pułkownik Artylerji *Zattler*, zł. 10; W. Radca honoro: Jan *Andrejew*, zł. 20. W tymże celu dla ubogich pod opieką Warszaw: Tow: Dobroczynności zostających: W. Pułkownik *Powało-Szwejkowski* z Małżonką, zł. 10. — Zożono w tejże Redakcji od T. M. na drzewo dla ubogich zł. 3, i tyleż dla Ochrony ubogich dziatek na Nowym Świecie. — Złożono oraz ofiarowane dobrowolnie zł. 5, za znalezioną bransoletkę, dla Tow: Dobroczynności.

W ciągu r. 1847, było na kuracji w Szpitalu Śgo Rocha chorych: mężczyzn 488, kobiet 327; razem 815. Z tych wyzdrowiało: mężczyzn 398, kobiet 263, razem 661; translokowano do innych Szpitali 16; umarło: męż: 52, kob: 33, razem 85; pozostało na d. 31 z. m. męż: 23, kob: 53. Z powodu restauracji sal Szpitala w ciągu upłynionego lata dopełnionej, liczba chorych łęczonych w wyż wzmiankowanym Zakładzie, nie mogła być tak znaczną jak lat poprzednich.

Do bardzo użytecznych czynności, w obecnym czasie policzyć można wykonane po uzyskaniu pozwolenia Rządu, przez P. Kazim: *Kossowskiego*, roboty poszukiwalne górnicze w Gubernji Radomskiej, w okolicy Kielc, skutkiem których tenże natrafił na pokład rud miedzianych w przestrzeni pomiędzy dawną kopalnią Miedziano-górską, a wsią Kostomłoty. Rząd dozwolił P. *Kossowskiemu*, otworzenie i prowadzenie przez lat 30 kopalni na wyśledzonym przez niego powyższym pokładzie, zastrzegając pobór olbory t. j. $^1/_{10}$ część wydobytej rudy, jak to kontrakt przez Wydział Górniczy z upoważnienia Rady Administracyjnej spisany, opiewa, w rozwinięciu takowego przedsiębierstwa. P. Kosowski zamierza urządzić kopalnię i huty do produkcji z rud pomienionych kruszców użytkowych; życząc Panu Kossowskiemu jak najpomyślniejszego skutku w jego usiłowaniach, spodziewamy się, że życzliwi krajowi przedsiębiercy, pospieszą nabyć przez P. Kossowskiego ogłoszone akcje na ten cel pożyteczny, o których bliższe objaśnienie powziąść można w mieszkaniu przedsiębiercy przy ulicy Królewskiej w Hotelu Kielca Nr 1064, od godz: 8 do 11ej z rana. *W.*

Dochód koszerny w Ptach: Warszawskim, Stanisławowskim, Rawskim, Łęczyckim, Łowickim, Gostyńskim i Włocławskim, kontraktem pod d. 22m Października (3 Listopada) r. z., pomiędzy skarbem Królestwa, a PP. Karolem *Kurtz*, Leonem *Lewenberg* i Abrahamem *Winawer*, mieszkańcami m. Warszawy, zawartym na lat 3, poczynając od d. 20go Grud: (1go Stycznia) 184$^7/_8$ do końca Grud: 1850 r. rzeczonym kontrahentom wydzierżawionym został. (G.P.)

Pojutrze Wieczór tańcujący w *Resursie Kupieckiej*, na który bilety jutro i pojutrze od godz: 3ej z połud: wydawane będą w domu wspomnianej Resursy.

Lutnia, Tygodnik Muzyczny, N° 14, wyszedł z Litografji, i zawiera w sobie Polkę p. t. *Wesoła Szlichtada*, przez J. *Waghaltera*, grywana w obu Resursach i na Maskaradzie; oraz Mazur p. t. *La Galicienne.*

Wczoraj w Teatrze Rozmaitości po *Szklance wody*, przywołani: JPani *Halpert* 3-kroć, JPani *Komorowska* 2-kroć, i JP. *Rychter* 3-kroć.

Wiadomość o cenach targowych praktykowanych po miastach Guber: Warszawskiej, w m. *Częstochowie*, w d. $^{11}/_{23}$ i $^{19}/_{31}$ z. m.: korzec pszenicy rs. 5 k. 70, żyta rs. 4 k. 5, jęczmienia rs. 3 k. 60, owsa rs. 1 k. 65, grochu rs. 5 k. 70, kartofli rs. 1 k. 80; w m. *Gombinie*, w d. $^{19}/_{31}$ z. m., pszenicy rs. 4 k. 20, żyta rs. 3 k. 60, jęczmienia rs. 2 k. 70, owsa rs. 1 k. 27$^1/_2$, grochu rs. 3 k. 60, kartofli rs. 1 k. 20; w m. *Łęczycy*, w d. $^{14}/_{26}$ z. m. i 2gim b. m., pszenicy rs. 4 k. 95, żyta rs. 3 k. 90, jęczm: rs. 3 k. 30, owsa rs. 1 k. 80, grochu rs. 4, kartofli rs. 1 k. 20; w m. *Piotrkowie* w d. $^{16}/_{28}$ z. m. i 2 b. m., pszenicy rs. 5 k. 32, żyta rs. 3 k. 82, jęczm: rs. 3 k. 30, owsa rs. 1 k. 44, grochu rs. 4 k. 47$^1/_2$; w m. *Rawie*, w d. $^{19}/_{31}$ z. m., pszenicy rs. 5 k. 10, żyta rs. 3 k. 60, jęczm: rs. 3 k. 30, owsa rs. 1 k. 27$^1/_2$, grochu rs. 4 k. 20; kartofli rs. 1 k. 20; w m. *Wieluniu* w d. 23 Grud: (4 Stycz:), pszenicy rs. 5 k. 40, żyta rs. 3 k. 90, jęczm: rs. 3 k. 30, owsa rs. 1 k. 50, grochu rs. 5 k. 40, kartofli rs. 1 k. 50; w m. *Włocławku*, w d. $^{12}/_{24}$, $^{15}/_{27}$ i $^{19}/_{31}$ z. m., pszenicy rs. 4 k. 35, żyta rs. 3, jęczm: rs. 2 k. 85, owsa rs. 1 k. 65, grochu rs. 3, kartofli rs. 1 k. 35; w m. *Koło*, w d. $^{12}/_{24}$, $^{16}/_{28}$ i $^{19}/_{31}$ z. m., pszenicy rs. 4 k. 80, żyta rs. 3 k. 60, jęczm: rs. 2 k. 70,

Anglja. — W nowy rok, w obec Królowej i całego dworu, rozdano w ujeżdżalni Królewskiej w *Windsorze* kilkuset ubogim rodzinom: mięso, chleb, kartofle, plumpundyng, odzież, i 456 centnarów węgli. — Dziennik *Czas* wspomina z żalem o roku upłynionym. „W żadnym roku, pisze tenże dziennik, Anglja nie doznała takiego ogromu nieszczęścia, jak w roku zeszłym. Przez 12 miesięcy 4 miljony ludności walczyło ze śmiercią w najohydniejszej jej postaci; nędza i zarazy skołatały związki familijne, i najgrawały się wychwalanej cywilizacji Anglji; ze 100,000 ludzi pochłoniętych przez głód i niedostatek, opłakiwanych jest przez krewnych. Do tego ze 100,000 wychodzców zbiegłych przed głodem i zarazą, w stajniach, borach i śniegu, w głębi nowego świata, nędzne wloką życie. Ale nie tylko ubodzy, bogaci też dotkliwie dotknięci ciosami losu, utracili mienie, zwykły zakres swoich interesów, ulubione swoje zatrudnienia, nawet swoje dobre imię; żadna klassa, żadne miasto, żadna okolica nie były oszczędzone." — Wydatki państwa w roku 1846/7 doszły 55,583,023 funtów szterlingów. Z tych wydatków Królowa pobrała do swojej szkatuły 371,800 fun: szter:, Królowa wdowa 290,000, Król Belgicki (nie dla siebie), i członkowie rodziny Królews: 26,209 fun: szter:. — Z Indji wscho: donoszą o przybyciu Gubernatora jeneralnego Lorda *Hardinga* do *Kawnpoor*, na lewym brzegu Gangesu. Król *Oudy* na przeciwnym brzegu stanął wspaniałym obozem, i oddał uroczyste odwiedziny Gubernatorowi, który nie omieszkał pewno udzielić zbawiennych rad temu Władcy, aby lepiej swoim krajem rządził. W Chinach trwa spokojność. Z Rajputany donoszą, iż Porucznik *Hardcastle* (Hardkesl) po kilkomiesięcznem ściganiu, pojmał słynnego rozbójnika *Dungar Singa*, za którego otrzyma znaczną nagrodę. — Z Ameryki otrzymano wiadomość, iż władza Stanów Zjedn: zajmująca niektóre części Mexyku, postanowiła nałożyć podatek od pieniędzy w sztabach i monetach. Jenerał *Paterson* kazał powiesić dwóch naczelników mexykańskich hufców gerylasowskich.

Belgja. — 3go b. m. odprawiono żałobne Nabożeństwo w Kościele Ś. Jakóba, w obec Królowej, z powodu rocznicy śmierci Xżny Marji *Wirtembergskiej.*

Francja. — Wydatki na r. 1849 podług budżetu przedstawionego przez Ministra skarbu, wynoszą 1,382,468,322 fr. Wydatki na r. bieżący obliczone są na 1,361,581,670 fr. Wpływ na rok 1849 szacują na 1,383,469,360 fr.; w zwykłym zatem budżecie byłoby nadpływu 1,100,038 fr. — Podług listu z Oranu z dnia 25go z. m., cała deira *Abdel-Kadera* licząca jeszcze do 6000 głów, przybyła w okolice, i pod opiekę francuzkiego obozu Nemur; zawiera ona wiele ranionych, którzy oddani zostali w kurację francuzkim lekarzom. — Rząd hollenderski sprzedał francuzkiemu, za summę znaczną, pewną liczbę armat. — Francja produkuje rocznie do 37 miljo: hektolitrów wina. Wywózka wina z Francji w r. 1845 dochodziła do 147,133,109, litrów, a w r. 1846 litrów 135,548,139. — Od nowego roku urządzony jest nowy bieg poczt między Paryżem a Londynem. — Pułkownik Margrabia *Bofor*, który towarzyszył *Abdel-Kaderowi* do Francji, 1go b. m. przybył do Paryża, gdzie niebawem miał posłuchanie u Króla i u Królewiczów; następnie odwiedził Prezesa Rady i Ministra wojny. Królowi przywiózł pistolet Emira, a Jenerałowej *Lamorysjer* tegoż szablę, podarowaną jej małżonkowi przez Xcia *Omal.* Jenerał-Porucznik *Bedeau* (Bedo), dowodzący w prowincji Konstantyny, przybył także do Paryża. — Rzeczą zdaje się pewną, iż Xżę *Omal* będzie odwołany, gdyż klimat afrykański wcale mu nie sprzyja.

Hiszpanja. — P. *Isturiz* Poseł w Londynie, wróciwszy do Madrytu, miał podać się do dymissji; na co jednak Królowa nie zezwoliła. — Na posiedzeniu Kortezów 28go z. m. przedstawiono budżet, wykazujący wpływ 1,283,631,000 realów, wydatki zaś w summie 1,563,000,000 realów. Minister skarbu zażądał, aby go upoważniono w wydatkach stosowną przedsięwziąść oszczędność.

Niemcy. — Dotychczasowy Gubernator Gdańska Jenerał-Porucznik *Rüchel Kleist*, otrzymał emeryturę. — Oficerowie z bawarskiego korpusu topografów, otrzymali szyszaki, w miejsce dotychczasowych kapeluszy stósowanych. — Hrabia *Buol* ma być mianowany Gubernatorem Tryestu; Hrabia *Salm* Gubernatorem Morawji i Szląska austr:; Arcy-Xięciu *Franciszkowi Józefowi* synowi Arcy-Xcia *Franciszka Karola*, ma być poruczony zarząd Czech. — Xżę następca Hesko-Homburgski, urodzony 6go Kwietnia 1830, uczeń Uniwersytetu w Bonn, umarł w temże mieście 4go b. m. w nocy. — Uroczyste otwarcie Akademji Cesarskiej w Wiedniu, nastąpi 2go Lutego. — 3go b. m., zaraz po wschodzie słońca, widziano w Królewcu dwa poboczne słońca, śród świetnych słupów.

Szwecja. — Baron Karol Gustaw *Brinkmann* były Poseł w Berlinie i Londynie, umarł bezdzietnie w 84 roku życia; znaczną swoją bibljotekę zapisał Akademji Upsalskiej.

Włochy. — P. *Paradisi*, który wystąpił z nieuzasadnioną skargą kryminalną przeciw Xciu *Torlonia* w Rzymie, został osadzony w cytadeli Śgo Anioła. — Obywatele Rzymu między rozmaitemi prośbami, podali także Ojcu Śmu prośby o założenie kolei żelaznych, szkoły politechnicznej, instytutów gospodarstwa wiejskiego, ożywienie przemysłu i t. d. — Królowa Neapolitańska bliską jest rozwiązania. — Neapol

ma być ogłoszony wolnym portem.— Ludność Neapolu wynosi 400,000 dusz.

Rozmaitości. — W klasztorze *Marienthal* w Luzacji podczas kościelnego śpiewu, zachwycił niedawno słuchaczy głos jednej z tamecznych Zakonnic Juljanny *Sonntag*, siostry sławnej Śpiewaczki tegoż nazwiska, teraźniejszej Hrabiny *Rossi*. — Sławna Śpiewaczka Jenny *Lutzer* z ogromnem powodzeniem występuje znowu w Wiedniu. Tameczny Dyrektor *Karl* traci znaczne summy na nowym swoim teatrze. — W żadnym kraju skłonność do zakładania się i gier hazardowych nie jest tak wielką, jak u Chińczyków i Malajczyków. Nie ma uczty, gdzieby te zabawy nie grały roli ważnej. Na festynach dawanych przez możnych, bywają walki byków i tygrysów, w czasie których zawierane bywają zakłady na summy bardzo znaczne. Na zabawach ludu figurują wyścigi konne, walki kogutów i t. d. Biedacy dla zabawy wpuszczają świerszcze w próżne trzciny bambusowe, aby przypatrywać się ich zatargom w ciasnem więzieniu. Na wyspie Jawa puszczają nieraz ostatnie mienie na walki kogutów. Malajczyk od pisklęcia wychowuje sobie koguta, przeznaczonego do walki zakładowej; nosi go z sobą na wszystkich swoich przechadzkach; jest to nieodstępny jego towarzysz, przedmiot nieustannej jego pieczołowitości. Podróżnik tak opisuje walkę kogutów, urządzoną przez Malajczyka i Chińczyka: Przeciwnicy przywiązawszy kogutom ostre stalowe ostrogi, postawili je w pewnej od siebie odległości, zachęcając do odważnego boju. Długo koguty stały mierząc się z ukosa, jakby sposobnej szukać zaczepki, nakoniec natarły, i walka między niemi zawrzała. Chińczyk był pełen życia i namiętności, każdym muszkułem towarzyszył obrotom swojego koguta; zwykle gładka i spokojna jego łysina, to marszczyła się, to warkoczyk jego drżał, gdy kogut ulegał. Malajczyk został flegmatyczny, czasami tylko podszeptając słowa zachęty. Gdy walka była najzaciętszą, Chińczyk kręcił się jak żywe srebro, Malajczyk oczy wytrzeszczył. Nakoniec padł kogut Malajczyka, przy okrzyku swojego Pana. Przeciwnik ostrogą rozpłatał mu piersi. Chińczykowi wróciła spokojność, z uśmiechem zagarnął wygraną, i poszedł gdzieindziej sprobować szczęścia. Malajczyk został przy martwym swoim wychowańcu, a przyjaciele zapłakali z nim jakby po krewnego utracie.

PRZYJECHALI do WARSZAWY.

Arkuszewski Wine: Oby: z Helenowa; Arseniew Jener: z Włocławka; Buisson Felix Radca Hon: z Wilna; Chełchowscy Sta: i Jan Oby: z Waliszewa; Czetwertyński Konst: Xżę z Grodna; Gliszczyński Piotr Oby: z Zamiecina; Hergel Prapor: z Archangelska: Milewski Wikt: Oby: z Międzylesia; Potkański Edwar: Oby: z Malczewa; Spinek Napo: Oby: z Krzywanic; Skreblewski Hieron: Oby: z Pozauia. (G. P.)

DONIESIENIA.

Dziś rano zimna stopni 11. Wczoraj w południe 10.

TEATR WIELKI. Dziś, na żądanie, po *Lindzie*, dane będzie 266ty raz *Wesele w Ojcowie*.

TEATR ROZMAITOŚCI. Jutro, 64ty raz *Pamiętniki Szatana*, i 7my raz *Pan Stefan z Pokucia*.